

2 QUARTOS

CADA

VIATJE.



2 QUARTOS

CADA

VIATJE.

LO PONTON.

PERIODICH MES CUHENT QUE UN VITXO.

Administració, Petritxol, 7, 2.^a

Lo Ponton Republicà.

Quina flama més encesa que feya 'l ponton de 'n Chesté quan lo poble va calarhi foch ab una gnspira de son entusiasme. Alló era un gust! Al pujar la llibertat, tot se 'n va á terra; pero quan la llibertat hi es tot torna á neixe. S' entén per llibertat. lo llibertinatje que 'ls progresistas se permeten.

Quan l' un se cremava, l' altre que no era mes que 'l vapor Europa somreya, si es que un vapor puga somriure. Somreya perque com los progresistas, anava a alcansar un bon empleo, y un bon empleo bè val una bona rialla del qui 'l reb.

Pero, pobre vapor Europa! poch se pensava que tan aviat hagués de perdre 'l. No hi ha ditxa complerta, ni goig sense amargura. Ja 'u deya la meva avia. De aquí en avant ja no hi haurá mes ponton que 'l nostre, un ponton de paper, que té la ventatje de navegar per terra, y en lo qual no s' hi marejerá ningú, perque seguint la lley del progrés, que ha desamparat als progresistas, hem arribat al últim estrem, ahont no han pogut arribar, los que no han fet res mes que copiar y encare malament al Senyor Gonzalez Bravo.

Ves quina gràcia té cremar un ponton y ferne un altre de mes gran. Vaja, 'l progresistas per mes que bombardejin á Gracia, no serán may graciosos. No mes ho son quan no volen deixarse conense per las rahons dels literatos.

Nosaltres ho som (de literatos, de progresistas liberanos Domine); y si no 'ns volan escoltar, al ponton tot de desseguida, ¡Ja

veurán, que será bonich quan hi portém als mateixos que 'ns hi dugueren á nosaltres! ¡Ja veurá quina fila que hi farán aquells soldats y aquells esbirros y tota la purria que 'ns va caure á sobre!

Lo nostre ponton valdrá una India; y los viatjes valdrán no mes que una pesa de dos. ¡Al pensar que 'ls que á nosaltres nos volian veure se 'n feyan un ral, malehim lo realisme de nostres escarcellers, y fem per manera que ningú puga queixarse del nosaltres, que som demócratas de mes enllá de l' any quaranta, milicianos de l' any trenta set, amichs de 'n Terradas, y alguna cosa mes que retraurém quan siga l' hora.

Hem estat al ponton, al de 'n Chesté y al Europa, y n' hem sortit tan práctichs, que no 'ns hem pogut éstar de ferne un altre. ¡No 'ns hi haguessin portat!

Som una part del poble rey, y en 'ns del nostre dret hi portarém als que s' han constituit en reys del poble, als que 'l tiranisan y se 'l xuclan, als que 'l fuetegan y escarneixen, als que l' hi clavan bombas y se l' enduhen al ponton. A cada porch li ve 'l seu sant Martí. Fuese compte que avuy es aquet sant y que la cort está plena. Ha arribat l' hora de las butifarras. Tot está á punt, trempadas están las plomas que es com si diguessim esmolats los ganivets, los matadors esperan la senyal, y no ha de pasar Sant Martí, sense que haguem fet un bon cargament á bordo del ponton del poble.

¿Comensém la matansa? La mort de aquella bestia es la alegría de la casa; matém la donchs ab alegría. No us dolguin los dos quartos, que de totas maneras alegres sor-

tirén del ponton republicà, molt mes decent que 'ls altres.

¿Han pagat? Donchs entrin.

Per la redacció:

UN QUE HI HA ESTAT.

Episodis de la darrera bullanga.

I.

Un centinella.—¿Quien vive?!!

—Paisano.

—¡Atrás!

—Home, per Déu, que vaig á buscar la llevadora...

—¡Atrás digo!!!

Altre centinella de allí apropi:—¿Quien vive!!!

—Ranxero.

—¡Alante!

Aquesta paraula no la busquin al diccionari de la llegua, que no l' hi trobarian; si per cas en lo cuartel.

Devant de una barricada.—Dilluns, dimars y dimecres: pim, pam, pom!...—Canonada cà ta crió...—A la bayoneta, muchachos, á ellos! Viva la libertad!... Y los soldados van quedar estupefactos, com diria en Rivero: á la barricada no h havia un ánima... ni un cos.

Qué l' hi sembla aixó de ser general?...

—Que no te res de particular.

¿En qué se semblan á las donas los governos d' avuy?...

—En que portan polissons.
—En qué se sembla lo ponton al altre mon?....
—En que quant un hi vá jamay ne torna.

Los militars... (aixó no 'ls ho perdono)...
Diu que tombaren ells tots sols un trono;
Y á Gracia ametrallant una semana
No pogueren tornar una campana;
¡ Si 'n son de fahfarrons
Molts que portan estrelles y galons!...

Dins una imprenta.—¿Dónde están los redactores de ese periodicocho?—demana tot un oficial d' Estat-Major, ab sa faixela blava y son grapat de duros de sou.

—No ho sabem,—responen uns quans noys.
—¿Pero quiénes son?... ¿Cómo se llaman?...
—Tampoch ho sabem.
—Al ponton, pues.
—Senyor militar, nosaltres no som mes que uns pobres noys que 'ns guanyem la vida treballant.

—Al ponton, al ponton.
Un parell de soldats se 'ls enportan y diu altre vegada l' oficial d' Estat-Major, ab sa faixela blava y son grapat de duros de sou:

—Inutilizadesos chismes; duro, duro en ellos.
Y los demes soldados comensan á trossejar á cops de culata las caixas de imprenta, propietat de un ciutadà.

Un adulator del sabre, (que n' hi han molts.)
—Bon militar; vosté posseheix perfectament la forsa de destrucció.

L' oficial tot estarrufat.—¿Para qué habré yo estudiado matemáticas?

Ranxo.

Quan jo planti botiga, si 'ls progresistas se guèixen gobernant, la plantare de entorxals y galons.

Hi ha tant consum, que per forsa m' hi haig de fer rich.

Diu que en Prim avans de ser soldat tocava 'l clarinet.

Yo crech que ja ha tocat totes las teclas.

Y además crech que demá tocará las consecuencias de haverne tocats tantas. Ja l' hi tocará 'l torn!

Diu que volan coronar á Espartero per rey d' Espanya.

¡Pobre avil!

¿Que no saben que tot ell tremola y que es molt fácil que l' hi cayga la corona?

Ab tot aixó qui mes hi riu es la República.

Quan veig á un capellá anar ab carril, me sembla ó bé que es un home que s' ha disfressat per riure, ó que 'l carril te de marxar de cul arreras.

Escribim Lo Ponton en catalá, porque 'l po-

ble 'ns entenga y cert general que es castellá, no puga entendre 'ns.

Ja que ell encara no 'ns ha fet entendre 'l perquè del bombardeig de Gracia, nosaltres lo paguem ab la mateixa moneda.

Si 'ns donan un entorxat ja parlarem mes clar, lo mateix que ell, que si li donan, sense que 'ns diga res, despejará la incògnita.

D. Victor Balaguer, que 's pensava ser ministre, ja tenia fet lo borrador de dos nomenaments molt importants.

Un de governador de Monserrat; y un altre d' embaixador de Provensa.

¿Que faria en Rivero si los catalá?

—Beure ab porró.

¿Y en Figuerola si no tingues recursos?

—Vendre 's las caixas vuydas á preu de ferro vell, y 'l papé de l' Estat á pes de paper d' estrasa, ja que 'l señor Figuerola pot sols fer tractes ab los que compran draps, espardanyols y ferro vell.

Y en Prim, si fos cómic ¿que faria?

—La comedia.

¿Y en Serrano si fos auell?

—No móures de la jaula de oro.

¿Y en Topete si s' hagués mort en Montpensier en lo desafió ab D. Enrich de Borbó?

—Portarli una corona per Tots-Sants.

¿Y en Ruiz Zorrilla si fos papissot?

—Llansar capellans.

¿Y 'l poble si fos ase?

—Esquivarse las moscas.

¿En que se sembla la campana de Gracia á un castellá?

—En que parla esquerdat.

¿Y la situació de Espanya á Mossen Será?

—En que du la roba molt bruta.

¿Y 'l poble á un moltó?

—En que 's deixa matar ab molta facilitat, per alimentar als altres.

¿Y 'ls capellans als reys?

—En que duhen corona.

¿Y 'ls generals á las criaturas?

—En que jugan ab soldats.

¿Y en Rivero ab un escolá?

—Ab que després de haver tocat molt la campana 's beu lo vi de las canadellas.

¿Y Gracia ab la desgracia?

—En que fa plorar.

¿Y 'ls progresistas ab las gatadas d' en Pitarra?

—En que fan riure de fástich.

¿Y aquets similis ab un home puntual?

—En que son molt exactes.

Se 'ns ha assegurat, sens que respongüem de la noticia, per mes que aquesta parli molt alt en favor del bon zel de un general que porta un entorxat, puig no volem bromas ab gent que

pegan; que al veure lo destrós que feu al reventar la caldera, de la que fou fábrica del ciutadà Montadas, va exclamá aquell guerrero del qui no volem parlar: «si ara fos á fer lo de Gracia, no m' entretindria ab la antiguala de tirari balas ni bombas...» Donchs qui hi tiraria? preguntá un de sos ajudants... «Calderas, Calderas» contestá lo general.

Al Ponton falta gent.

—Jo soch un home com cal,
Tant si neva, com si plou,
Me fico al llit á las nou
Y menjo gall per Nadal.
Que mana Pere ó Ramon
A n' á mí tot m' está bé,
Mentres menji...—Donchs vosté
Huria d' aná al ponton.

Jo tinch papé del Estat
Y de sa renda 'm recreo;
Tinch modistas, y al Liceo
Tres sillons de propietat.
Ja pot enfonsarse 'l mon,
Si jo cobro no 'm fa res.
—¡Llástima que no cobrés
Un semestre de ponton!...

—Jo 'l dia passo jugant
Y jugant passo la nit;
Si hi ha barricadas... ¡pit!...
En á mí res me farán;
Enrahono ab un tinent,
Dich mal de molts personas
Y poso dos rals á bonas.
—¡Si 'n falta al ponton de gent!

—Pollo á mí la gent me diu,
Y á voltas, ficanme 'ls guans,
Mal-parlo als republicans,
Pero soch inofensiu:
Ballo mes de un rigodon
Y vaig al paseig de Gracia...
—No seria cap desgracia
Qu' anés á ballá al ponton.

—Jo soch tot un general,
Lluexo entorxats y faixa;
Que Deu me doni la caixa,
Pero no la Federal.
Pe 'l poble seré un Neron,
Tant si vol com si no vol.
—Donchs miri: per vosté sol
Hi hauria d' havé un ponton.

Y en fin, ¡cosas d' aqueix mon!...
A l' hom de bé 's futejeja
Y molta gent se passeja.
Que hauria de sé al ponton.
General, cabo, tinent,
Tots los qu' em vulgan oir:
May me cansaré de dir,
Al ponton fa falta gent.

UN MINISTRE DE LA GOBERNACIÓ.

Mes ranxo.

La vida de un cipayo.—Llevarse al demati, y á la taberna. Dinar y en havent dinat, á la taberna. Sopar y en havent sopat, á la taberna. Y despres? Pahir sis rals de vi y dormir de gust.

Vaja; quan jo seré govern suprimiré las tabernas, y 'ls cipayos quedaran suprimits per sí mateixos.

Aixís com lo peix no pot viure fora de l'aygua, lo cipayo no pot viure fora del vi.

Es un nou animal que encara no ha merescut l'atenció de cap naturalista. Es un mosquit que ja... ja! Si algun se 'n vol ocupar, bo es que sápig, que á més de anar á la taberna, sab cridar ab veu molt clara: «¡Viva la llibertat!»

¡Tira peixet! ¡Jo u crech home! També 'u cridaria jo!

Lo Senyor Soler y Matas es á Madrid. Ja que que no hi pogué anar com á diputat, ha vulgut anarhi com arcalde.

Madrid, Madrid, Madrid;
que 'n necessitas de vit!

Sempre que sento 'l nom d' Espanya ab honra 'm figuro una dona del honor desgraciado, que diu á cada punt que es molt honrada; y que tant sols las desgracias la han portada á fer d'aquell ofici tan lleig.

Pero por o, continua fent ne.

¿Qué 'ls sembla si posessim á en Carlos VII á n' al ponton?

¿No 'ls sembla que perdriam molta venta? ¡fa tanta farum de sotana!

Un home ab toi-na que 's creu que es rey, millor es que 'l portin á Sant Boy. Pobret! te no mes vint y dos anys. Tan jove y tantas manias!...

Malaguanyat cap.... que estiga desobre de nnas espatillas d' home!

Quan sento l' himno de Riego, ja 'm sembla que hi t'è d' haver tiros. Com que 'ls progresistas hi proclaman l' estat de siti!

Si en Riego avuy per demà tornès á viure 'm sembla que l' hi sentiriam preguntar tot aixugantse 'ls ulls:—«¿Que rodola al revés la terra?»

Llavors un progresista podria dirli:—«No senyor; es que nosaltres aném de cul arreras.»

Avans los progresistas deyan: «Moriré con la espada en la mano.»

Avuy ja no podan dirho ni morirhi. Ne 'u podedu dir perque ab la mel dels turrons se 'ls ha enganxat la llengua al paladar; y no podan morir ab l' espasa á la ma, perque tenen las mans á la butxaca.

¡Lo que va de ayer á hoy!

—Galones de plata y oro, quien vende....

—Ey, mestre del galons.

—Que se ofrece?

—Teniu un entorxat de tinent general?
—Le tengo, y muy flemantico, pero no para V.

—Per que?

—Por que hace cara de no tener un cuarto.

—Si ahí vaig entrá á Gracia.

—Es verdad, no recordaba....

Fan tractes y 's convenen.

—Galones de plata y oro quien vende (Apart)
Está mal vendido, pero mas vale así que....
(Alt.) Galones de plata y oro...

A CASA D' UN FORNER.

—Obriu á la justicia.

—Que se 'ls ofereix.

—L' amo?

—Per servirlos.

—Segueixi.

—Ahont me volan portar?

—Al ponton.

—Perque?

—Per haver fet pólvora blanca.

—Homes, si pastava.

—Nada nada, al ponton.

Se diu que 'l Sr. Figuerola, en vista de que á Suiza, que es una República, per lo bon estat de la Hisenda, se ha fet gracia als contribuyents d' un any de contribució; ha resolt triplicarnos la de aquest any, per fernos gracia de la del any que ve.

¿En qué se sembla 'l ponton á la Europa?

En lo nom.

En qu' está aturat.

En que s' ompla de republicans.

En que á pesar dels reys y sos lacayos, ó b' s' ensorrará ó 's farà á la yela.

Y en que lo dia que 's fassi á la vela... adéu Madrid, no para fins als Estats Units: (d' Europa.)

EN LO PONTON.

Un de Monistrol.—¿Per qué t'han portat aquí?

Un de Sabadell.—Per no haver fet la quinta fins dilluns. ¿Y á tú?

Lo de Monistrol.—A mí per haverla fet lo diumenge.

—Se coneix que te l' estimas aquet gos, que fins aquí te 'l has fet portar.

—T' enganyas, també está pres.

—¿Y aixó?

—Quan varen venir per mí, va abordar als polissons, y com á perturbador del ordre públich se l' emportaren.

—Y li fan causa!

¡Bah! l' ordre noy, l' ordre!

¿A que se sembla la constitució del 69?

Un ataconador.—Als pedassos que duch al cul de las calsas.

LO GENI PROGRESSISTA.

Quan eran noys á n' al poder pujaren, com á noys cometeren imprudencia, tant turró van menjar que s' enfiaren...
Son geni havia entrat en la ignocencia.

Mes grandets van tenir una xaripa

que molt b' van saberla aprofitar,
los cuets també 'ls van espatllá la tripa,
y sens tripas no podedu governar.

Avuy que ja son vells... ¡Dèu mèu com menjan!

es estrany que 'l passat no me 'ls esmeni!...

Bombardejan... fusellan... y n' o's penjan!...

Lo geni progresista es un mal geni!

CANTARS.

Avans ella m' estimava

y 'm deya ¡noy per tu 'm moro!

Densá que m' hi fet cipayo

la llibertat me fá morros.

Viva la Espanya con honra

deya entusiasmat tothom,

y 'l cap de un any tothom deya:

Viva l' Espanya ab pontons.

Es una vida felissa

la vida de l' espanyol

tot soyint l' hi donan llenya;

ja no t'è de pensá ab foch.

Al ponton li donan ranxo,

y un jas per matar la son.

Es una vida molt dropa

la vida del espanyol.

Mes ranxo per variá.

Ab los quartos que costaren las canonadas de Gracia, calculadas á 4 duros cada una, n' hi havia prou per redimi lo cupor d' homes d' aquella vila, y encare sobrava alguna cosa per pagar un antorxat á cada un dels 4 generals que donaren l' asalt.

Diu que en Baldrich, quan vá venir á asaltar á Gracia, de la manera que sols ell sab dirho, vá esclamar:

—Vatua.... (ja 's pot suposar que.) Jo ab una companya de soldats, armats de vits de bou hi entraria, y aquí fins han enviat á buscar in-
quienieros y tot.

Es molt salat lo general Baldrich, per go ara perque perdi la sal, l' han enviat á Puerto-Rico que es la terra del sucre.

Densá que Mister Hume ha estat á n' al ponton, me sembla á mí que be hi podan anar los generals y tot.

Perque ¿en que se semblan los generals á Mister Hume? En que van carregats de creus y de medallas.

Sols hi ha la diferencia que aquest ven lo Té indio; y aquells venen castanyas.

Estich mes content que un general quan pot posar l'estat de siti, que es tota l'alegria la que 's pot tenir.

Figureuse que avuy m' han tret del ponton Europa.

Lo general Figuerola II, quan va venir de governador á Barcelona, en sa allocució de entrada digué que era amich del treball.

L'endemá ja dirigia baterias contra Gracia. Y al cap de sis dias deyan los mestres de casas tot adobant los edificis: «Sí, sí: 'l general Figuerola; no hi ha dubte, es un verdader amich del treball, y sobre tot dels mestres de casa.»

¿Que no 'u saben? Los cipayos ja duhen gorra de cuartel.

Jo 'ls posaria gorra de cop.

¿Saben porque? Perque per defensar la libertat com ells la defensan, se necessita ser molt criatura.

Lo primer dia de la bullanga de las quintas, en lo teatro del Liceo havian de fer *La degollacion de los inocentes*.

A causa del temps se suspengué la funció; pero als pochos dias los centinellas dels campanars se van encarregar d'executarla.

Fins van matar un á gos al carrer del Hospital. Vejin qui mes innocent que un gos!

Un secret á nostres lectors. — Sobre tot no 'ns descubreixin! Aquí veuran que tenim entera confiança ab vostés. Acostin l'orella, que aixó te d'anar molt poch á poch! No 'u diguin á ningú! Casi bé no gosém á dils' hi..... Pero bah, bah! A la una..... á las duas..... á las tres.

Lista de las personas que durén al Ponton.

En Brusi.

En Ramiraz y tots los de la *Crónica*.

En Lasarte.

Lo Almirall.

En Llauder.

En Ballbé.

En Vidal Valenciá (Eduart).

En Cuyás (lo del café).

En Balaguer (per que s'hi anyori).

En Bum Bum.

En Buron (comedian).

En García (del Principal).

En Pitarrá.

En Clucellas.

En Fábregas.

En Targarona.

En Puig y Llagostera.

Lo Bisbe y en Sunyer.

En Canonje, per compte de Mister Hum.

Lo Carlos Altadill.

En Lopez y en Millé per alló del sach.

(Se continuará).

XARADA.

De ma primera, las cosas de aquest mon tolas ne tenen, ajuntada ab la segona es fruyta que 'ls homes menjan y poden menjar tot l'any, si no pot ser tendre, seca.

La mare á n' al fill que créu l'hi sol fer primera y tersa, y quan vindrá lo nou rey mon tot segona y quarta l'hi farà alguna festeta y mala primera y quarta fassi als que no 'l podan veure.

Premi pel que l'endeveni.

Podrá triar entre un entorxat ó anar al ponton en lo número que vé.

Parts telegrafichs.

Crisis. — A causa de haver sigunt pres en consideració per la cambra, un nou projecte de contribució per cada botella de vi que 's begui, presentat per lo Sr. Figuerola, lo Sr. Rivero, ha formulat la dimissió. No se sap si li será aceptada.

Las bugaderas, han declarat en gréve. L'actitut que guardan, s'atribueix á Napoleon, que no vol que l'hi treguin los drapets al sol.

L'Esperit Sant ba baixat sobre dels bisbes. No sabem si concebirán... res de bó.

Després de haver encaixat ab tots, se n'ha tornat al Cel.

Lo Papa, mes infalible que may.

Los bisbes espanyols juran que no jurarán.

Secció Judicial.

D. Buenaventura Progresero y. Presupuestista caballero de la ordre de anar... en nom de Deu, gran medalla de Sant Antoni, de dos y medio céntimos, y jutje del districte de la platja etc.

Habentse ausentat d'esta plasa, per lo present edicte y pregó crida cita y emplasta á Quico Solé (á) Senyó Batlle, qual parader s'ignora perque dintre del terme de nou dias, se presenti de escotilla á dins, en la presó del ponton, á fi de péndreli declaració y oirlo á son temps, en mérits de la causa criminal que contra 'l dit me trobo instraint per homicidi de D. Sentit Cumú.

Barcelona sis de maig ó mes de Maria, del segon any de la Gloriosa. — Per disposició de Sa señoría: Cipayo, Corredor pinxu.

Diversions públicas.

TEATRO PRINCIPAL. — Funció fora de abono per avuy dissapte 14 de maig. La companyia francesa agrañida á las mostrats de aprobació del públich barceloní y en especial á las deferencias de la empresa, posará en escena la jocosa opereta en dos actes, titulada. *Camp; qui pugui y lo bon de ville* en un Qui 'ls te 'ls te.

LICEO. — La opera cómica de *Mercadante* en la que se distingueix notablement lo bariton signore *Lau: La Sangre dei Poveri*, intermedi de ball *Los panxa primas*, en lo que tan s'hi transparentan las de la sociedad artistica. La funció acabarà ab la pessa en un acte dita. *La propiedad es un robo*. — Entrada comprada 6 rals.

NOTA. Los trevenedors que tenen las localitats trasmisibles, ho fan mes baralet.

CIRCO BARCELONES. — Societat artistica. Lo mel ó drama en cinq actes *La plegaria de los naufragos*, en la que se distingueixen notablement per lo be que naufragan lo primer no se que senyor Ascanern y lo primer bobo senyor Jover, la india senyora Olasco y lo cara brut. Donará fi á la funció la secció catalana ab la pessa *La fé perdida*, dirigida per lo conegut actor senyor BALDOMERO.

ROMEA. — La empresa de la secció catalana, agrañida á las mostrats que 'l públich inteligent li dispensa, ha resolt dedicarli la següent funció: Primer. Sinfonia á tota orquesta de la ópera *La Fatuité*. Segon. Estrenó de la burrada en tres brams, original del desgraciad ingeni don Ceferi Panarra, coneguda baix lo titol de *Cossas y Perlas*, dirigida per lo senyor Clausolles. Tercer. Lo singlot en un acte del mateix autor y dedicat á lo senyor Font-secá bobo de la companyia titulada: *Ahont tens lo nas que tot son gallas?* y Quart. Donará fi la funció la toberia original de don Pati Bunyegas, dita *Lo criat del vellotger*, de la que tan partit sapigué treure 'n lo autor y en la que s'hi distingueix notablement lo ros.

ANUNCI PARTICULAR.

Gran fábrica d'efectes progresistas

Bombas y entorxats. — Xeringas pera atacar á Gracia. — Instruments que tocan per ells mateixos l'himne de Riego. — Retratos d'Espartero. — Crónicas de Catalunya per fer paperinas. — Bunyols per dinar y turrons per postres. — Lleys de l'embut. — Vestits de polison. — Medallas de sant Antoni dels Ases. — Soldats de paper. — Sabres de pasta fina. — Pistolas de matar moscas. — Fusells de carro. — Canonadas de gas, y tot quan se necessita per robustir *Constitucions* delicadas, y sobre tot per alcansar un bon empleo de la España con honra.

Carrer del Cranch (antes de Isabel II — demá de la República) lo mateix número que 'l del punt de las donas; perque 'ls progresistas son donas vestidas d'home, que acostumém á fer molts punts dels nostres.

Direcció: Sr. D. Miliciano de la Ronda (antes Nacional) Gracia.